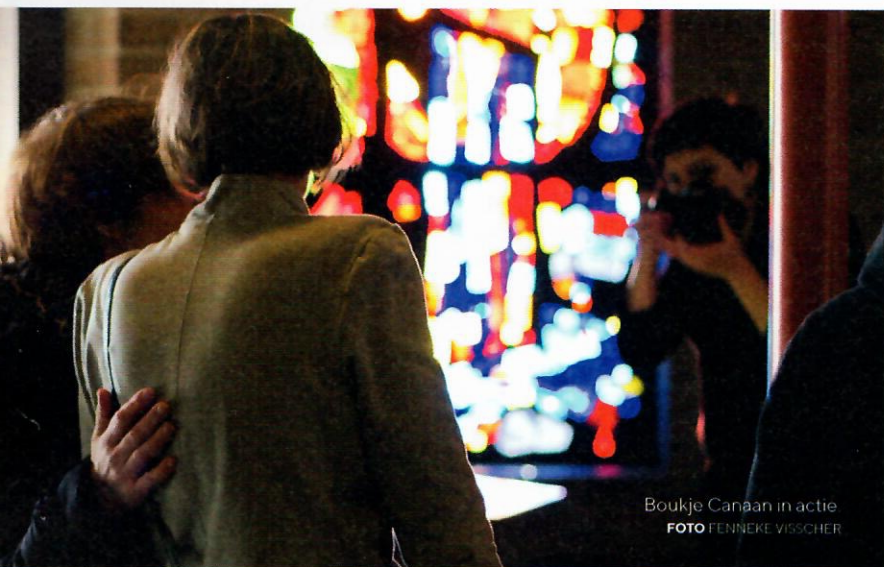

Afscheidsfoto's om te koesteren

Afscheidsfotografen weten de intieme momenten te vangen voor later. Een hand op een schouder, een laatste blik, de kinderen. "Achteraf zijn mensen ons heel dankbaar," zegt Boukje Canaan, oprichtster van Afscheidsmomenten.

Toen haar eigen moeder acht jaar geleden overleed, wist Boukje dat ze behoefte had aan foto's. Inmiddels zijn meer mensen zich bewust van de waardevolle toevoeging die het vastleggen van de laatste liefdevolle momenten is. "Een man die er vooraf niets van wilde horen – zijn zus had het georganiseerd – belde me later om te vertellen hoe blij hij was met het fotoboek. Zijn kinderen hadden met neefjes en nichtjes de foto's bekeken en opeens werd er gepraat over de begrafenis. Ik had bovendien meer speciale momenten gefotografeerd dan hij zelf had gezien. De hand van zijn moeder op zijn schouder, terwijl hij breekt. Hij vond het een integer monument," vertelt Boukje.

Ze is de vrouw achter Afscheidsmomenten, een coöperatie van fotografen in heel Nederland die reportages maken rondom de uitvaart of crematie. "We vertellen een persoonlijk verhaal. De herinnering blijft levend, de liefde voor dierbaren gevoeld," vat ze samen. Afscheidsfotografie is een vak apart zegt Boukje, die collega's opleidt. "Vaak wordt iemand uit de eigen vrienden-

kring gevraagd om de bijeenkomst te vereeuwigen. Ze willen graag helpen, maar weten niet waar ze ja tegen zeggen. Een afscheidsfotograaf weet hoe zij of hij zich onopvallend kan bewegen – nabij en toch op gepaste afstand - want elke flits werkt immers storend."

Soms wordt de fotograaf al voor de dood betrokken bij het afscheidproces. "Bijvoorbeeld als mensen weten dat ze niet lang meer te leven hebben. Dat worden de herinneringsportretten." In veel gevallen beveelt Boukje een album aan zodat men er later doorheen kan bladeren. "Of in een persoonlijke app met pincode, zodat je de foto's altijd dichtbij je hebt."

DAISY

Boukje richtte samen met Daisy Renders Afscheidsmomenten op. "Een bijzonder mooi vak," zegt de Brabantse Daisy. "Dat je mensen kunt helpen om de herinneringen te bewaren." Wat haar geschikt maakt? "Ik ben observerend en rustig. Dat is wat je nodig hebt. Op de achtergrond, maar ook aanwezig. Mensen voelen zich gauw op hun gemak bij me."

Daisy zoekt altijd de bijzondere contacten tussen mensen. "Ik kijk hoe mensen reageren op een toespraak. Een lach, een knikje. Ik merk dat dit de waardevolle momenten zijn om later terug te zien. Op de dag van de uitvaart gaan sommige dingen nu eenmaal aan je voorbij. En sommige momenten kun je ook niet zien, zoals de rouwstoet die zich achter jou beweegt. Bij de mensen thuis valt mijn oog soms op een paar schoenen naast het bed. Ook het nachtkastje vol persoonlijke spulletjes zegt straks veel. Die herinneringen pak ik met mijn camera."

ANNA

Anna Groot uit Utrecht vereeuwigde sinds 2008 al bijna honderd uitvaarten. Ze rolde bij toeval het vak in toen een bevriende uitvaartondernemster op zoek was naar een fotograaf.

Geconcentreerd als Anna is op de reacties en contacten tussen mensen probeert ze een zo compleet mogelijk beeldverslag te maken. "Ik let zowel op de details als de grote lijnen. Wat gebeurt er en waar? Wat hebben de mensen bij zich? Bijna niets ontgaat me. Mensen zijn achteraf verbaasd wat ik allemaal heb gezien."

Voor Anna is een fotoboek dan ook een must. "Mensen kunnen de foto's samen bekijken. Er met elkaar over praten werkt heel troostrijk." ■